

fulgte han grundigt gennem 200 aar i »Lundegaards Stiftelse 1754—1929«, og i en fornøjelig avhandling »Fra Holbergtidens Horsens« (Aarhus Stifts Aarb. 1921) viste han sin evne til at drage levende kulturhistorisk stof ud af tal og andre fakta. Baade i lokalhistoriske foreningers bestyrelser og i tjenestemandorganisationer udførte han et stort og paaskønnet arbejde, og han forfattede 1944 en oversigt over »Danske Statseembedsmænds Samraad« 1919—44. Gennem mange aar samlede han stof til en bog om de danske selvejerbønder, hvis stilling han ofte havde strejft i kortere artikler, og som han havde fortræffelige forudsætninger for at skildre, men han naaede ikke at faa bearbejdet sit store materiale.

Hans H. Fussing.

1944 døde James Tait, der sammen med Thomas Frederick Tout i Aarhundredets første Aartier brød gennem engelsk Universitetstradition og lagde Grunden for en systematisk, kritisk Historieundervisning i Manchester. Tout var Foregangsmand og Organisator, Tait den stille, meget krævende Lærer, der førte Eleverne ind i Kildestudiet og siden blev deres Raadgiver. Ved Touts Initiativ kom »Publications of the University of Manchester« i Gang, og i denne Series historiske Afdeling, der indledtes med Taits Bog *Mediæval Manchester* (1904), mødte den yngre Historikergeneration frem med Studier, som især gjaldt engelsk Forfatnings- og Forvaltnings-Historie i Middelalderen, de to Professorers Interesseomraade.

1919 forlod Tait sin Universitetsgerning, men han vedblev at være Lærer. Han havde længe foruden de Studerende i Manchester haft et andet — større Auditorium, nemlig Læserne af »English Historical Review«, engelske og udenlandske Forskere. Ved sine concise, fastbyggede Recensioner, fulde af Viden, sindigt prøvende, altid loyale, øvede han en stor Indflydelse gennem mere end 40 Aar. Man kan eksempelvis nævne hans Vurderinger af F. W. Maitland: »Domesday-Book and Beyond« (1897), Mary Bateson: »Records of the borough of Leicester« (1899—1905), P. Vinogradoff: »English society in the 11th century« (1908), F. M. Stenton: »Types of manorial structure in the northern Danelaw« (1910).

Baade i Recensionerne og i Afhandlinger i EHR. spores Forstudier til det Arbejde, han havde tænkt sig som sit Hovedværk. *The mediæval English borough. Studies on its origins and constitutional history* var imidlertid længe under Vejs, kom først 1936, i hans 74. Aar.

Ellen Jørgensen.